

KRETSAKTUELLT

Sommaren 2022

Mot Torhamn

Foto Bert-Ove Bejevik

Svenska Kryssarklubben
Blekingekretsen

Välkomna till Blekingekretsen

Denna gång har vi glädjande nog fått så många nya medlemmar att de inte ryms på denna sida. Du hittar alla på sid 15...

Kretsaktuellt ges ut av Blekingekretsen av Svenska Kryssarklubben och kommer ut med 3 nummer/år.

Vi är ca 800 medlemmar där många är bosatta utanför länet och några även utanför landets gränser.

Vi har inget kontor men Du är alltid välkommen att ringa till någon i styrelsen. Adresslista hittar Du på näst sista sidan i denna tidning.

E-post blekingekretsen@sxx.se

Hemsida www.sxx.se

Postgiro 59 58 22 - 8

Innehåll

Lasses ruta	3
Program sommar	4
Hänt sen sist	6
Filmer, Skepp o´hoj	8
Sjösättning	9
Långörens lotsplats	10
Blekinge Arkipelag	12
Nya medlemmar	15
Båtteknik	16
Miljö	18
Hamn o Farled	19
Utklippan	22
Hur kom böckerna till	24
Lösning korsord	27
Korsord	28
Mat ombord	30
Byssan	34
Funktionärer	35

Lasses ruta

Kära Kryssarklubbare!

Vårvädret måste sägas ha varit perfekt för båtarbete och jag tror att de flesta båtar ligger i sjön när du läser detta. Blekingekretsen har haft flera uppskattade arrangemang under våren, varav föredraget med meteorologen Per-Erik Bergström spelades in. Våra inspelade föredrag finns att hämta på hemsidan under menylänken ”Inspelade föredrag”. Inspelningarna är än så länge oredigerade, men kommer att redigeras och därefter läggas ut på Youtube i Svenska Kryssarklubbens kanal. Länkarna på hemsidan kommer hela tiden att peka på rätt ställe.

I sommar kommer vi för första gången att prova med ett båtmöte på Utklippan. Det blir naturligtvis väderberoende, men om vädret är gynnsamt så tror jag det kommer att bli en verklig upplevelse för deltagarna med fyrbesök och gemensam måltid i den gamla donjonen, där tidigare ett militärt förband var placerat för försvaret av Utklippans fyr. Skulle vädret inte vara med oss så kommer vi att hitta en mer skyddad plats för båtmötet, som vi då mejlar ut till alla som anmält sig.

Sommarnumret av Kretsaktuellt är ovanligt fylligt med hela 36 sidor läsning med anknytning till båtlivet. Många medlemmar har bidragit med innehåll vilket är mycket glädjande. Detta är något vi eftersträvar och som skiljer Kretsaktuellt från många andra medlemsblad, där innehållet till största delen produceras av en redaktör.

En följetong under vintern har varit Sjökortsliftet som medfört många negativa effekter för båtlivet. Än så länge har norrlandskusten och Stockholms skärgård drabbats, där många tidigare farbara sund i nya sjökort markerats med mörkblå färg som vattendjup 0-3 m. Det nya båtsportkortet över Hanöbukten är inte berört, men vi får kolla när det kommer nya sjökort, så att man vet vad eventuella ändringar beror på.

Hoppas vi ses på sjön och vid bryggor!

Lars Möller
Ordförande

Program sommaren 2022

12/24-timmars 2022

24-timmarsseglingen är något specifikt för Svenska Kryssarklubben och går ut på att segla så långt som möjligt inom en vald tidsperiod och vara tillbaka på startpunkten när tiden går ut.

Information finns på 24-timmars hemsida. Gå dit via kretsens hemsida och välj 24-timmars i menyn till vänster. Där finns en karta över kretsens punkter och distanser som kan visas med gratisprogrammet Google Earth.

Här är Blekingekretsens seglingar i år: Vi har två möjliga startdagar, välj den som passar (eller bägge!).

Vårsegling **Höstsegling**
4/6 eller 11/6 **27/8 eller 3/9**

24-timmars startar mellan kl 12 och 15 på angivna dagar. 12-timmars startar kl 08-10. Den som vill segla 48-timmars eller ännu längre startar motsvarande tidigare än 24-timmarsseglingen.

Regler, punkt- och distanstabeller med mera finns på 24-timmars egen hemsida <https://24-timmars.nu/blekingekretsen>. Använd gärna mobil-appen '24-timmars' som funkar som loggbok under seglingen. Du hittar appen på Google Play.

Anmälan helst på 24-timmars anmälingssystem på hemsidan, alternativt till Lars Möller, tel 0706-790188 eller e-post lars.moller@telia.com.

Vi ses på havet.

Lars Möller

Båtmöte på Utklippan

Vi inbjuder till båtmöte på fantastiska Utklippan på lördagen 18 juni. Kretsen bjuder på hamnavgiften mellan lördag och söndag.

Det blir rundvandring med poängpromenad. Pär Aronzon som är vår ansvarige för vår verksamhet på Utklippan berättar. Vi kan besöka fyren och även titta in i den lägenhet i fyrvaktarbostaden, som vi hyr av Fastighetsverket.

Transport mellan Norraskär och Södraskär löser vi med befintliga jollar och klubbens jaktkanot.

På kvällen äter vi gemensamt middag i spännande miljö i donjonen (byggnaden intill fyren, se bild). Mat och dryck tar man med själv.

Någon gång under lördag/söndag (beroende på väder) hjälps vi åt att resa flaggmasten där Kryssarklubbens flagga skall fladdra.

Beroende på utrymmet i donjonen blir det begränsat deltagarantal. Anmälan till anmälan blekingekretnen@sx.se eller 0706-790188.

Välkomna!

Båtmöte i Hällevik

Lördagen den **10 september** är det dags för höstens båtmöte.

Vi träffas **klockan 14** vid klubbhuset i underbara Hällviks hamn, för information om dagens aktiviteter.

En trivsam promenad i Hällevik samt en båtvandring med intressant innehåll utlovas. Därefter blir det och en traditionell grillning med sommarens båtsnack. Om vädret tillåter sitter vi utomhus.

Anmälan skall ske i förväg, vi bjuder på bryggavgiften.

Extra program för er som har tid och lust.

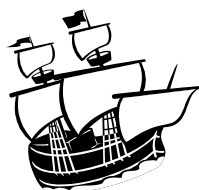
Från Hällevik kan man göra trevliga utflykter.

- Hanö
- Sölvesborg, med besök på glassbåten
- Valjeviken med besök på Hajan och Edenryds båtklubb
- Skånes skärgård med övernattnig vid fin brygga på Lindö.
- "Glassegling" till ÅHUS

Varmt välkomna

Bert-Ove Bejevik

Anmälan och frågor hör av Er till:
bertove.udden@icloud.com

Hänt sen sist...

Meteorologi

Den 9 mars var det äntligen dags för ett fysiskt möte, - som vi har väntat... Det skulle också sändas via Zoom och Claes och Annika som kan det, var inte med.

Bert-Ove, Stefan, Rolf och Lasse slog sina kloka huvuden i hop, det var många sladdar, micar och kameror som skulle fungera ihop med datorn, men efter lite småpulande funkade det.

Så kom Per-Erik Bergström, som alltid intressant att lyssna till, han berättade om väder, sjöväder i synnerhet, väder-sajter, hur de kommer till och vad man får ut av dom och mycket mer. Om hur vissa orter har samtidigt vindar från olika håll... Vi fick förklaringen hur dett fenomen uppkommer.

Vi var 15 deltagare i lokalen och 35 deltog via ZOOM

Missade Du kvällen?

Lugn - gå in på vår hemsida klicka på **inspelade föredrag** och välj Meteorologi, så ser Du hela inspelningen...

Ingela

Glöm inte !

Meddela när Du byter E-post adress eller telefonnummer.

Annars riskerar Du gå miste om viktig information

SXK Blekingekresten

Kontroll av flytvästar genomförd

På onsdagen före skärtorsdag hade vi en kvällsträff med kontroll av uppblåsbara flytvästar. Vi fick låna lokal i Karlshamn av Svaneviks Bryggförening, tack för det.

Det blev en trevlig kväll med en hel del båtsnack. 25 västar blev kollade och det var en hel del brister som uppdagades. 17 västar hade bobiner (utlösare) med utgångna datum som vi ersatte med nya. 21 västar fick monterat säkring för gaspatronen så att inte den lossnar.

I en väst som vi öppnade låg gaspatronen helt lös och skramlade. Den hade inte varit till någon nytta om ägaren trillat i sjön!

En sak vi upptäckte var att på många relativt nya västar satt utlösningshandtaget helt dolt bakom en dragkedja. Gissningsvis har det varit för att förhindra utlösning medan västen hanterats i butik, men när västen tas i bruk måste handtaget tas fram och hänga fritt och åtkomligt. Detta borde butiken påpekat när dom sålde västen.

Allt som allt verkar behovet av flytvästkontroll bestå, och vi kommer att fortsätta med verksamheten varje vår.

Lasse, Pelle och Mårten

Fråga om Båtteknik

Kretsens medlemmar har möjlighet att ställa frågor om båtteknik till Båttekniska kommittén. Svar kommer att mejlas direkt till frågeställaren och som regel också, publiceras anonymt i Kretsaktuellt och/eller på hemsidan. Skicka din fråga med e-post till pelle@aspec.nu.

Välkomna med era frågor!

Filmer på hemsidan

Sedan pandemin kom har vi börjat filma föredrag med inspelning. Nedan hittar du länkar där du kan se föredragen igen. Filmerna är i många fall oreducerade, vänligen överse med det... När man klickar på länken visas filmen i ett separat fönster. Så här ser det ut på hemsidan:

Meteorologi för seglare (och andra)

Meteorolog Per-Erik Bergström berättar om väder i allmänhet och sjöväder i synnerhet. Han talar även om de vädersajter på internet som vi gärna använder oss av. Inspelat 2022-03-09. Länk till föredraget [här](#).

Biosfärsområde Blekinge Arkipelag nu 10 år.

– Vad har det inneburit för oss som rör oss i den Blekingska skärgården!? Koordinator Mattias Holmquist ger oss det senaste. Inspelat 2021-10-20. Länk till föredraget [här](#).

Vi styr 140 grader

Ett föredrag om segling Skottland till Svalbard, segla i Karibien, erfarenheter av She Captain samt vikten av 11-fika mm. Cilla Johannisen och Charlotte Kjellsson berättar om några av sina seglingar samt lite om hur de bägge, på var sin sida om Sverige, växt upp med segling och fortsatt segla. Inspelat 2021-10-06. Länk till föredraget [här](#).

Webinarium om båtbottnfärgers miljöpåverkan

Länk till webinariet [här](#). Inspelat 2021-04-01 (Obs inget aprilskämt!)

El ombord

Föredragshållare denna gång är Jörgen Palme, som till vardags jobbar som elektriker på Kockums Karlskronavarvet, en mycket kunnig man. Han kommer att behandla bl.a. följande: Batterier, laddning, Installation DC, Mäta, felsöka, Installation 230 V AC. Inspelat 2021-03-24. Länk till föredraget [här](#).

Skepp O 'hoj...

Bränslefilter med vattenfrånskiljning

CAV med glaskopp

Filterinsatsen är ny.

200 kr

Leverans fritt Karlskrona, ev frakt tillkommer

Lars Möller, tel 0706-790188

e-post: lars.moller@telia.com

Prylar.. Säljes, köpes, skänkes, bytes eller efterlyses.

Här och på hemsidan kan Du som medlem kostnadsfritt annonsera ut vad Du vill.

På väg i...

Foto Bengt Rudlund

Sjösättning 25 mars

Hon Flyter...

Foto Bengt Rudlund

Långörens Lotsplats

Långörens Lotsmuseum

Välkommen att besöka en samling av minnen och föremål från den gamla lotsplatsen på Långören, ett litet museum om du vill.

Lotsplatsen avvecklades i juni 1960 och lämnade efter sig en ö med många minnen och föremål samt kunskaper och rester av en kultur som hade präglat ön under ett par århundraden. Att ön har bebotts av sjömän, lotsar och fiskare under så lång tid kanske man kan ana när man betraktar utställningen.

Inom en ganska kort tidsrymd byttes sjömanskulturen ut och ön förvandlades till en sommarö med andra preferenser.

Vi är rädda om vår ö och håller den fint och i ursprungligt skick. Skänk gärna en tanke åt dem som kom hit en gång och fick sina liv präglade av sjömannens kultur och sätt att leva. Detta sätt att leva kanske i viss mån lever kvar på vår ö.

Välkommen att besöka Långörens Lotsmuseum när du har vägarna förbi.

Det är dock säkrast att innan besöket kontakta

Håkan Bergström.

Tellsms 0705 887340

Håkans bok: "Från min horisont..." finns som bläddrexemplar på muséet. Missa inte den... Ett utdrag ur boken ser Du på nästa sida...

Red anm

Den gamla lotsbrickan.

I början av 1900-talet hade lotsarna en ID-bricka som bars i en kedja runt halsen. Den vackra brickan var ett tecken på den auktoritet och ställning som lotsen hade i sin tjänsteutövning. En statlig representant när det gällde förhållandena runt våra kuster. Lotsen hade ett stort ansvar både för fartyg, laster samt människoliv. Lotsen var den som hade lokalkännedom om de olika förhållanden som var viktiga att känna till när man skulle närma sig en hamn eller söka läskydd i hårt väder. Lotsarna hade också ansvaret för utmärkning av farlederna.

Under denna period var yrkesbenämningen Kronolots. Lotsen skulle bära sin ID-bricka i en kedja om halsen på den vita skjortan. Man kan förstå att denna bestämmelse var ganska impopulär hos lotsarna. Problemet var att brickan var av mässing och ärgade av sig på skjortan. Gröna fläckar som man inte kunde ta bort. Så småningom drogs dessa brickor in genom att en representant för Lotsverket tog tillbaka brickorna vid de inspektionsbesök som gjordes på lotsplatserna.

På Långören var det två lotsar vars fruar inte hade låtit sig nöja med grönfläckiga skjortor utan man hade lämnat in sina brickor till juveleraren och fått dem förgyllda. Detta löste problemet och allt var frid och fröjd. Förgyllningen kostade fem kronor. När Lotsverket så skulle ta tillbaka brickorna så ville John Bergström och Per Berglund inte lämna sina ifrån sig förrän man fick betalt för förgyllningen. Det fanns nu inga pengar avsatta för detta ändamål på Lotsverket utan saken skulle undersökas. Eftersom denna undersökning ännu inte är klar så finns det två lotsbrickor kvar på Långören. Det var John Bergströms och Per Berglunds.

Det är John som har berättat historien som jag har försökt komma ihåg och försökt berätta så gott jag har kunnat.

Per Berglund

John Bergström

Blekinge Arkipelag

Ett modellområde för hållbar utveckling

FN organet UNESCO utsåg för tio år sedan Blekinge Arkipelag till ett av 7 svenska biosfärområden, för dess höga natur- och kulturvärde. Idag omfattas biosfärområdet av kusten och skärgården i Karlshamn, Ronneby och Karlskrona och även delar av Sölvesborg kommer att bli med..

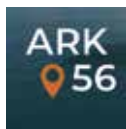
Föreningen Blekinge Arkipelag arbetar för att bevara och utveckla vår skärgård med fokus på hållbarhet. Titta gärna in på föreningens nya hemsida www.blekingearkipelag.se

Föreningen arbetar med 5 teman:

- Hållbar besöksnäring
 - Håll biosfären ren
 - Lärande och engagemang
 - Hållbart fiske
 - Hållbart lant och skogsbruk
- De olika projekten och aktiviteterna i biosfärområdet har ofta fokus på ett

eller ett par av dessa. Här ser man till helheten, det är viktigt att det inte sker på bekostnad av andra områden.

ARK 56

ARK(arkipelag övärld skärgård) 56 för den 56:e breddgraden, dvs vår egen kust och skärgård, Blekinge. Ledord för

ARK56 är: **Äkta, Välkomnande, Utmanande och Hållbart.**

Man har skapat speciella leder, som undviker militära objekt, känsliga fågel och fiskskyddsområden och istället leder fram till verkliga smultronställen med kulturhistora, storslagna vyer och till 13 nav med god service.

Vid Naven finns det mesta: Du kan sortera och och slänga ditt skräp, gå på toaletten, övernatta, äta och byta transportsätt- komma med kajaken

och fortsätta till fots, komma med skärgårdsbåten hyra en cykel eller kajak eller bara snöra på kängorna och vandra...

Visste Du att:

- ARK 56 sträcker sig över mer än 700 km på vatten och land.
- Det finns fler än 25 mysiga caféer, restauranger och mathantverkare längs ARK 56, ofta med lokala produkter
- Du kan lära dig mer om biosfärområdets unika natur och kultur i appen ARK56. Använd kartans filter för t ex "naturvärde" eller "kulturmiljö".
- Du hittar fler turförslag både i appen och på webbsidan ark56.se
- Våga byta färdstätt, du hittar företag för uthyrning av cyklar, kajaker och båt i appen. Info om återtransport finns på företagens hemsidor.
- Du kan hämta tryckt karta över hela ARK56 och Blekingeleden hos turistbyråerna och medlemsföretagen.

Så kan Du bidra:

- Använd kollektivtrafik för att ta dig till och längs ARK56. Där det inte finns kan Du använda dig av "öppen närtrafik" mer info på Blekingetrafikens hemsida och i ARK56 app.
- Bo hos en av ARK56 många B&B, campingplatser eller hotell istället för Charterresa till annan världsdel.
- Ta med Dig sopor hem eller släng på en återvinningsstationerna som Du hittar i appen. Köp gärna våra tvättbara avfallspåsar hos ett av medlemsföretagen.
- Vänta med solkrämen: Smörj in Dig efter badet, inte precis före UV-skyddande krämer har negativ inverkan på vattenlivet

Detta är hämtat direkt från Blekinge Arkipelags hemsida och broschyr och har fått godkännande för publicering av Mattias Holmqvist.

Mattias Holmqvists föredrag i höstas (finns på vår hemsida) gjorde mig intresserad, av Blekinge Arkipelag och Ark 56, men Ni vet, tiden går och sen var det dags för detta nummer av Kretsaktuellt. Jag började läsa på hemsidan och kolla appen ARK56. Så mycket information, så många tips och så mycket kunskap som finns där! Dessutom kostnadsfritt!

Den är till nytta och glädje oavsett om hur Du färdas båt, cykel till fots eller med kollektivtrafik (eller om Du bara vill fördriva en regnig dag i båten) så finns det mycket att hämta... Ex vis det finns markerat vilka leder som är lämpliga barnvagn eller rullstol och mycket annat...Läs själv och upptäck!

Kolla hemsidan Blekinge Arkipelag.se och Ladda ner appen Ark 56!

Ingela

Det syns när våra kunder är nöjda

Svenska
Kryssarklubben

www.svenskasjo.se

Beräkna din premie idag, och välkommen att kontakta oss om du har några frågor kring din båtförsäkring.

Välkommen att försäkra din båt hos oss

Svenska Sjö är specialister på båtförsäkringar och har som ambition att erbjuda våra försäkringstagare kunnig, snabb och smidig skadehantering till låga premier. Dessutom ger vi våra försäkringstagare direkt återbäring på överskottet.

Tillsammans med båtorganisationerna arbetar vi ständigt med att utveckla **de bästa båtförsäkringarna** och trygghetslösningarna för dig och din båtklubb.

Som medlem i Svenska Seglarförbundet försäkrar du din båt extra förmånligt, utöver andra rabatter såsom förarintyg.

Sedan 1967 har vi tryggt båtägare och båtklubsmedlemmar i hela landet, så nästa gång när vinkar, är det kanske en i gänget.

Svenska Sjö är stolta över att vara ägda av riktigt båtfolk, tillsammans utvecklar vi det svenska båtlivet.

Svenska Sjö

Vi delar Båtlivet med dig

Nya Medlemmar

Välkomna till Blekingekretsen

Fredrik Fredh	TRELLEBORG	
Betty o Kristian Madsen	MIDDELFART	Danmark
Gustav, Mette, Ida, Anton o Nora Hambræus	MALMÖ	
Per Johansson	MALMÖ	
Fredrika Zeidler	GÖTEBORG	
Anders Karlsson	HOVMANTORP	
Johan Bülow	KALLINGE	
Hans-Olof Lloyd	LIMHAMN	
Joakim Persson	KARLSKRONA	
Pernilla, Pontus, Povel och Felix Larsson	MÖRRUM	
Juozas Lekavičius	UŽUPIAI	Litauen
Britta o Lars Netterfors	GÖTEBORG	
Karin, Anders o Henrik Salomonsson	RONNEBY	
Jill o Eric Burnette	HOOD RIVER	USA
Maj-Christin o Lars Gardell	RONNEBY	
Torgny Johansson	LYCKEBY	
Claes Nue	SLAGELSE	Danmark
Jan Enkvist	UPPSALA	
Mattias Grundelius	LUND	
Dieter Koch	BAD SCHWARTAU	Tyskland

Hittar Du inte Ditt namn, känn Dig varmt välkommen ändå!

Gravitationstank till Volvo S-drev 110

Varför en gravitationstank?

Jag har ett antal gånger på min Albin 78 råkat ut för att fisklina, troligen från sportfiskare som fiskar mellan båtarna i hamn, fastnar på propelleraxeln och sen nöter sönder packboxarna och det kommer in vatten i drevet. Vatten i drevet kan bli dyrt med skadade kullager och kuggjul.

Normalt har drevet ett luftutrymme överst i drevet som ska ta hand om oljans utvidgning när oljan/ drevet blir driftvarmt. Nivån mäts med oljestickan.

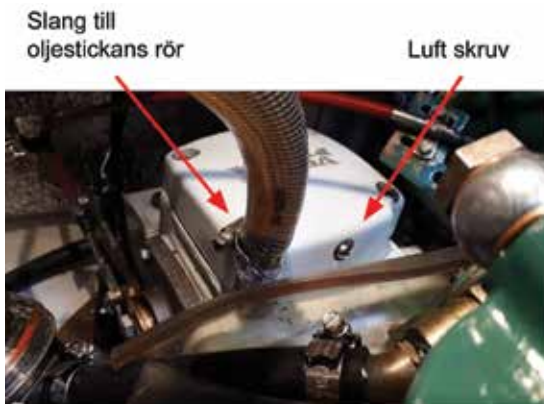
När packboxarna blir skadade av typ fisklina eller slitna i allmänhet, kommer en liten mängd olja tryckas ut när drevet blir driftvarmt och sen när drevet svalnar sugs motsvarande mängd vatten in i drevet och orsakar rostskador på kullager och kuggjul.

Det här problemet finns även på större fartygs propelleraxlar och det har man löst med en gravitations tank för oljan. Genom att ha olja i en tank ovanför vattenlinjen ansluten till propelleraxeln, utnyttjar man oljans gravitationskraft så att vatten inte kan tränga in. Däremot så kan man lätt se om packningarna är otäta genom att oljenivån sjunker i gravitationstanken.

Samma teknik har jag använt på mitt Volvo S-110 drev.

Med en slang från ett expansionskärlet, från en bil, kopplad till röret där normalt oljestickan sitter. Kärlet sitter ca 30 cm ovanför vattenlinjen. Första gången som man fyller på olja i kärlet ska man tömma ut luften överst i drevet med luftskruven på drevtoppens framkant alternativt oljepåfyllningsslocket. Sen är det bara fylla på olja till t.ex. maxmärket på kärlet. Kärlet ska ha ett tilluft hål.

När drevet blir varmt kommer nivån stiga ca 1 cm för att sedan sjunka tillbaka när det kallnat. Skulle packningarna på propelleraxeln bli dåliga kommer lite olja läcka

ut och det är lätt att se. Sen är det betydligt lättare att fylla på ny olja i drevet vid oljebytet på hösten.

Jag brukar kolla oljenivån i gravitationsstanken efter ca 20 timmars drift samtidigt med motorns oljenivå och kylvattennivån. OBS vid kall motor.

Göran Ekelund

Mer om teakbehandling

Till vår stående punkt ”Fråga om Båtteknik” kom en kommentar till artikeln om teakbehandling som var införd i förra numret av Kretsaktuellt. Artikeln var skriven av Bengt Nordé som under flera år provat olika medel.

En medlem skriver att han med stort intresse läst om testet där Boracol visade sig vara mest verksamt mot påväxt av alger. Medlemmen hade själv använt Boracol på sitt teakdäck med gott resultat, men efter något år gått över till Jape Grön-Fri Proffs vilket visade sig vara lika effektivt som Boracol vid årlig behandling.

Intressant var att han har en seglar-kompis som hela tiden använt Boracol. Medlemmen noterar att båda båtarnas teakdäck ser lika fina ut. Hans slutsats är att Jape Grön-Fri

Proffs är lika bra som Boracol, men till en betydligt lägre kostnad.

Noteras bör att Jape Grön-Fri Proffs är högkoncentrat för yrkesmässigt bruk (”akut toxicitet - 4”) som ska spädas 1 + 14 delar vatten före användning. Kanske räcker det att använda det mindre giftiga Jape Grön-Fri som ska spädas 1 + 4 delar vatten för att få ett teakdäck som håller sig rent utan algpåväxt? Det vore intressant om någon redan har provat eller kommer att prova för att låta oss ta del av resultatet.

Per Carlsson

Kan det finnas giftig färg på din båtbottnen ?

Som båtägare vill man påverka skärgårdsmiljön så lite som möjligt. Därför är det viktigt att kontrollera om det inte finns gammal båtbottnenfärg på din båt som innehåller TBT. Om det finns TBT på botten bör den saneras. TBT är en biocid som började användas på 50 talet och förbjöds för användning på fritidsbåtar 1989 och 2003 även för handelsflottan. TBT är en kemisk förening som innehåller tenn.

Dagens godkända båtbottnenfärger innehåller kopparföreningar som har en mycket liten miljöpåverkan.

Idag används i huvudsak två metoder för att undersöka om det finns TBT på en båtbottnen. Den ena metoden är att ta ett skrapprov och låta ett laboratorium analysera provet. Den andra är att använda sig av ett XRF instrument där man mäter direkt på båtbottnen.

För att jämföra metodernas tillförlitlighet har Svenska Kryssarklubben genomfört en undersökning tillsammans med DGE. Rapporten "Tillförlitlighet av XRF-mätningar på båtbottnar" finns att ladda hem i sin helhet på Blekingekretsens hemsida under fliken Miljö.

Foto Lennart Falck

Rapporten visar att mätningar med ett XRF instrument är olämplig för att bestämma om det finns höga halter av TBT på båtbottnen. Metoden har två stora svagheter. Variationen i mätvärdena är mycket stor och ger ett osäkert mätvärde. Om botten har varit målade med TBT innehållande färg som sedan målats över med en godkänd båtbottnenfärg innehållande koppar så "döljer" kopparen underliggande lager av TBT så man i värsta fall tror att botten är fri från TBT. Detta innebär att XRF-tekniken kan missa de båtar som verkligen behöver saneras.

Det är betydligt säkrare att ta ett skrapprov och skicka det till ett laboratorium för en analys av metallerna koppar, zink, bly och tenn. Hur man tar prov och utvärderar det finns väl beskrivet på www.batmiljo.se.

Bert-Ove Bejevik

Hamn och Farled

Än fler blå bojar i Blekinge!

Hamn- och farledskommittén ser fram emot ännu ett år då vi förhoppningsvis ska kunna lägga ut ytterligare två bojar. De lägen som nu är aktuella är att dubblera bojarna vid Tärnö, samt Byarumsviken utanför Ronneby hamn. Exakt när dessa kommer på plats är, som alltid något osäkert, men förhoppningsvis ska det ske i början av sommaren.

Kommittén har inriktat sig på att trimma logistiken och har nu byggt upp ett litet lager av materiel som gör det möjligt att framöver med en tämligen slimmad process, kunna ”aptera” nya bojar. Framför allt har tillverkningen av två formar för att gjuta betongstenar istället för att borra hål genom stora naturstenar, gjort att vi kunnat minska arbetet med förankringen, både för oss själva och för anlidade entreprenörer. Framför allt har vi fått betonggjuterier att hjälpa oss med att utan kostnad slänga betongslattar som blivit över i våra ditställda formar.

I år får vi tacka Sydsten i Johannishus för att de hjälper oss med att gjuta årets stenar. Men fortfarande kan det vara lite knepigt att hitta åkare och framför allt arbetsbåtar, som har en egen verksamhet i närheten av våra bojlägen och som därför kan ge rimliga priser på att sätta ut bojarna. Sammantaget är en färdig boj med ten, bojkropp, lina, sänken, linflöte och sten, en rätt otymplig historia som kräver en hyfsat stor båt med kran för att säkert kunna fås på plats.

Det nya registret som skapats nationellt för att hålla reda på, och kunna presentera bland annat bojar på SXX:s hemsida, har nu blivit klart och även visat bojlägen på sjökorten på förbundets hemsidor. Det lider ännu av vissa barnsjukdomar, bl a är det en lite förvirrande benämning på en lista för ”bojar” en annan för ”klassiska bojar”. Detta beror på att den första listan är det ursprungliga registret, den andra det nya registret. Innan alla uppgifter är kvalitetskollade kan vi inte helt släcka ner den äldre rubriken. Men placeringarna är de samma, åtminstone inom Blekingekretsen.

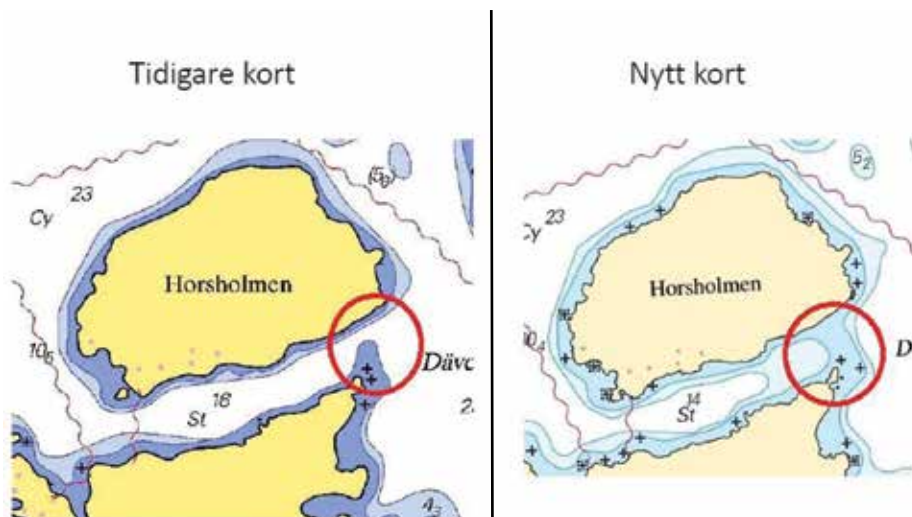
Vi märker att bojarna är populära. Det är inte helt lätt att under semestertid få plats vid en boj, och därav vår ambition att dubblera vissa populära lägen. Vi hoppas också att kommande år kunna hitta några nya platser i vikar som passar för svajbojar. Hör gärna av er om tips! Till dess ha en riktigt fin båtsommar!

Mårten

Sjökortsluftet (igen)

Du kanske har följt diskussionen om Sjöfartsverkets s.k. Sjökortsluft. Här kommer en uppdatering och sammanfattning. Sjökortsluftet bygger på 4 komponenter.

- Man korrigerar alla strandlinjer enligt projektet Nationell Strandlinje (NSL), som drivits tillsammans med Lantmäteriet. Strandlinjen bygger på flygfoton som framtagits av Lantmäteriet. NSL är nu infört på sjökort runt hela kusten. Bra, får man säga.
- Man inför ny referensnivå för djupsiffror. De skall inte längre referera till medelvattennivå utan till en fast nivå på land. Den nya referensen heter Baltic Sea Chart Datum 2000 (BSCD2000) och är samma som RH 2000, som vi hört om tidigare. Konsekvensen blir att när man vill veta djupet över ett visst grund så måste man själv lägga till korrektionen för aktuellt vattenstånd. Om djupet över ett grund anges till 2,5 m på sjökortet och dagens vattenstånd enligt SMHI är +0,4 m så är alltså djupet vid grundet 2,9 m (just nu!). Om man vill jämföra med tidigare referens mot medelvatten så blir det djupet 2,6 m efter som medelvatten i Blekinge nu är ca +13 cm enligt RH 2000. När BSCD2000 införs i sjökortet blir alltså alla grund skenbart 1 dm grundare. På sjökorten anges i övre högra hörnet om djuppreferensen är medelvatten eller BSCD2000.
- Ändrade 3 m-kurvor och nya eller borttagna bränningar och stenar. Detta beror på att Lantmäteriet samtidigt med strandlinje också har levererat vad man tror är landnära grund, baserat på flygfoton. Detta är liknande den teknik som Hydrographica använder, men tyvärr har man inte haft Hydrographicas kompetens att tolka flygbilder. Det har medfört att det kommit in grund som inte existerar i verkligheten, och i några fall att verkliga grund försvunnit i sjökortet.
- SjöV tillämpar ny internationell standard för djupmätning, benämnd FSIS-44. Det är väl bra så att nya sjömätningar håller hög kvalitet. I samband med detta ändras dock 3 m-kurvorna genom algoritmer som inte accepterar äldre djupinformation. I stället flyttas 3 m-kurvan ut så att områden som tidigare (och enligt erfarenhet) varit farbara nu anges som djup 0-3 m. Se exempel nästa sida.

Detta kan medföra problem för båtfolket, speciellt för de som är nya på sjön, som avskräcks från att gå vägar som i generationer ansetts farbara.

För Blekingeområdet är detta än så länge inget problem eftersom sjökorten för våra farvatten ännu inte nåtts (drabbats) av Sjökortsliftet. För att veta vilka sjökort som är berörda kan man kolla vilken referensnivå som anges i kortets övre högra hörn. Just nu står det på kort 7411 'REFERENSNIVÅ Medelvattenyta (MVY) 2000'. På de kort som berörs av Sjöfartslyftet står det 'REFERENSNIVÅ Medelvattenyta Baltic Sea Chart Datum 2000'.

För bårsportkort finns inget motsvarande sätt att se Sjökortsliftet, utan man får gå till Sjöfartsverkets hemsida och söka på bårsportkort. Bårsportkortet för Hanöbukten 2022 är inte berört.

Sedan får man själv välja vilka kort man vill använda. Ett råd är att spara de kort som inte omfattas av Sjökortsliftet.

Lars Möller

Sjömätning

Foton om inget anges Pär Aronzon

Utklippan sommaren 2022

Ja, vad händer egentligen? SXX finns kvar. Som vanligt. Vi har många bokade värdar i sommar. Elva veckor bokade. Tror det är nytt rekord. I skrivande stund finns vecka 22, 23 o 25 kvar. Samt v 33 o framåt. Kolla hemsidan: *Utklippan Stugvärdar 2022* för att se aktuell status.

Vad som sker närmast är att vi har båtmöte på Utklippan 18-19/6. Vi tänker då försöka få upp flaggmasten igen då vi förhoppningsvis är många samlade.

Jag tänker innan högsäsong även lägga ut tampar i vattnet på flera ställen, så att man lättare kan ta sig upp efter ett bad på klipporna.

I övrigt vet jag bara att Karlskrona Sjötjänst på sin Facebooksida säger att något är på gång i sommar. Jag hoppas på fik o vandrarhem. Eventuella transporter ut vet jag inget om.

Torrtoa o sophämtning ska enligt uppgift fungera. Sveriges Lantbruksuniversitet gör under våren sedvanlig sälkoll.

Från Statens Fastighetsverk som förvaltar ön, och som vi

*Flaggmasten
2012*

Badtamp

Foto:Lotta m familj

hyr av vet jag egentligen bara vad man kan läsa i pressen.

Alltså att elen är dålig. Satsningen på solceller har tydligen stannat upp. Låt oss hoppas att kabeln håller, eller ännu hellre att NKT sponsrar en provkabel till Utklippan.

Jag hoppas att ni tar chansen att besöka en unik plats i Sverige i sommar.

Välkomna!

Pär Aronzon

sammankallande för SXX Utklippan

tel 0708-11 41 73

mail: zatasail@gmail.com

Aron

Foto: Eva

Foto Eva

Fortsättning på ”Hur kom böckerna till”.

Text och bilder Thomas Karlsson

Nu fortsätter skildringen av hur ”Natur- och gästhamnar i Blekinge skärgård” lanserades. Först vill jag rätta ett fel som uppstod i första delen. Fotot från Hanöhamn var taget av den utmärkte amatörfotografen Gunnar Paulsson. Inte av hans framlidne far Lennart, en legend bland landets äldre havskappseglare.

Av en slump träffade jag en svensktalande tysk när jag promotade boken i Vägga gästhamn 2004. Tysken hade läst den östra delen på sin färd från Kristianopol till Vägga och gladdes över att möta författaren. Vi kom efter en stund överens om att översätta den till tyska. Den tyska versionen rönt stor framgång i Tyskland och Holland men även andra grannländer har haft köpare. Österrikare har t.ex. ofta båten i Holland eller Tyskland.

Min tyske översättare var kanske ingen affärsman men han hade fångat tonen i min text väl, påstod en tysk kund som jag mötte i skärgården. Tysklands största bokhandel för marin litteratur, Hanse Nautic, har varit återförsäljare under senare år.

En del tyska kunder blir nästan lika glada som om de träffat drottning Silvia när de förstår vem jag är. På Tjärö hoppade en tysk jämfota på flat-hallen när vi möttes. Nästa dag kom Berlinaren till min ankarplats med egenodlade tomater, honung från egna bi och två öl i gåva.

En tenor på Berlinoperan som målar akvareller skickade mig under några år en almanacka med egna målningar. Ett år med motiv från Blekinge. Detta som tack för att han fått njuta av mina smultronställen. I en naturhamn stannade han nästan en hel vecka.

En stor 9-sidig artikel om Blekinge skärgård i Europas största båttidning Die Yacht publicerades år 2010. Varje morgon använde journalisten mina skrifter för att planera dagens expedition. Rubriker som ”**Bullerbü ist Wirklichkeit**” (Tjärö) och ”**Kurz in die Einsamkeit**” tillsammans med bl.a stor bild på dåvarande seglarprofilen från Ronneby som anlöpte Tärnö lockade många till Blekinge och min hemsida. Några år senare (2019) kunde man läsa i Die Yacht att mina skrifter ”**ist unverzichtbar**” (oumbärliga) om man skall segla i Hanöbukten.

Tänk att jag som nästan grät, när tysk-skrivningarna lämnades tillbaka, skulle skriva brev till tyska doktorer, alla tyskar har doktorsgrad, eller konversera professorer på Goethes modersmål. Warum sprechen Sie so gut deutsch herr Karlsson? Tyskar är väldigt artiga och inte alltid att lita på som Ni säkert förstår. En del av dem förstår dock skämt. En grupp ville ta ett foto av Authoren/författaren. Eftersom stämningen var god så sade jag: ”helkropp kostar 10 Euro och halvkropp 5 Euro”. Foto togs och när vi skiljdes åt kom en man tillbaka och med glimten i ögat stack han till mig en Euro.

Betalningsmoralen hos mina tyska kunder är mycket hög. Många vill betala i förskott men jag hyllar ordspråket ”Man skall inte kackla förrän man värpt”. De är ofta väldigt generösa och som tack för hjälp med elström och lån av min tjeckiska lyxvagn (Skoda Fabia) förärades jag en gång en fin flaska rom från Domnikanska republiken. En känd f.d hamnkapten i kanten av ”Dieseldiket” berättade en gång vilka som gav dricks när han transporterat någon till bensinmacken den dryga milen bort. Knappast någon av svensk härkomst men däremot ofta en tysk.

Ett antal tidningsartiklar har jag blivit ombedd att producera i olika tidningar. Ibland har journalister stått som författare men ibland har jag fått ta åt mig äran. I den förnämliga skrift Du just nu läser har den duktiga redaktören ofta vädjat om bidrag men även i stora Västkustkretsens tidning ”Västpricken” har jag fått sprida kännedom om vår skärgård. Recensionerna har alltid varit positiva och varningen för vad som händer vid kopiering har ofta fångat intresset hos recensenten. Att jag fick vara med i en referensgrupp hos Sjöfartsverket när nya sjökort skulle tagas fram var både förvånande och hedrande.

Hedrande var också att på Svenska Kryssarklubbens årsmöte i Kalmar år 2015

få berätta om Blekinge skärgård. Trots en ”lysande karriär” på lärarbanan blev de första föredragen jag höll misslyckade. Jag ville visa alldeles för mycket om vår skärgård men nu har jag förstått att man kanske hinner behandla högst fem platser i vår vackra skärgård. Förlåt alla Ni som drabbats.

En enda missnöjd kund har hört av sig. Jag hade omtalat Hajvar-hamnen på Almö-landet som en av de bästa och då avsåg jag hur väl skyddad man var i denna militära hamn. Här finns ju ingen service i någon form, bara en TC 100 meter från kajen. Översättaren som seglat i Blekinge, men som inte varit i Hajvar, tog sig friheten att utmåla hamnen lite extra.

En vacker sommardag kom en tysk doktor seglande över Hanö-bukten och förtöjde i Hajvar-hamnen som då var öppen för allmänheten, nu är den stängd. Naturligtvis blev han väldigt missnöjd när beskrivningen inte stämde med verkligheten. Mina dåliga språkkunskaper var orsaken till att jag inte upptäckte översättarens utsvävningar och jag fick verkligen anstränga mig när hans brev besvarades.

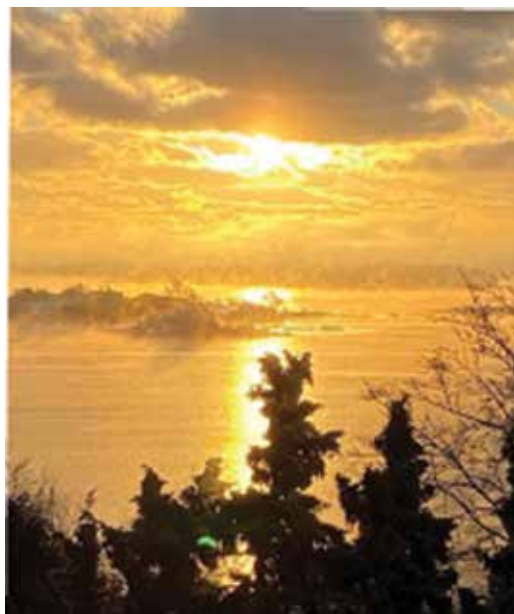
Slutligen ett stort TACK till de som stött mig i projektet. Min redaktör och översättare. Den tjänsteman på Länsstyrelsen i Blekinge som beviljade mig konsultcheckar vid två tillfällen. När denne chef slutat så var svaret att om jag översatte skrifterna till finska så kunde jag få bidrag.

I senaste versionen av Sölvesborg-Gö/Ark 56 kan Du se vilka som genom annonsplats stött min senaste utgåva. Länsförsäkringar i Blekinge hade inte råd att vara med på en annons. ”I vår sponsoring satsar vi på regional tillväxt” var svaret jag fick.

Ett stort TACK till alla mina duktiga återförsäljare i Ystad, Simrishamn, Hällevik, Hanö, Karlshamn, Tjärö, Karlskrona och Kalmar. En del finns inte längre bland oss men minnet av Er lever hos mig.

Thomas Karlsson

www.blekingeskargard.com

Sjörök i Hällaryds skärgård

foto Gunnar Paulsson

Lösning till På Kryss 74

A	N	K		J	O	N		E	N	S		
D		A		L	A			D		V		
N	U	R	R	A	B	B	U	N	K	Ä	K	N
		E		G		O		O		R		A
K	A	R	Ä	N	N	A	R	K	A	D	E	R
C		I		I		R		I		U		
O	K	C	Ä	N	O	I	P	M	U	T	S	U
		S		S		N		R		T		B
R	A	S	P	E	A	N	G	E	N	A	R	E
R		O		R		A		T		V		
A	T	N	Ä	R	P	P	A	F	F	I	P	A
		O		O		A		I		S		G
		C	K	N		V	D	R		N	I	N

Ankare är ett volymmått för våta varor, som blev officiellt 1665, motsvarande 39,255 liter. 1 ankare var 15 kannor. Måttet användes ofta för mått på öl, vin och brännvin. Ett fat är 4 ankare.

Monitor var en pansarkanonbåt konstruerad av svensken John Ericsson (1803 – 1889) i Amerika. Monitor var 52 m långt och hade ett fribord på endast 0,9 m. Med ett plant däck strax över vattenytan blev målytan mycket liten. Kanonen var helt vridbar. Balansrodret gjorde Monitor mycket lättmanövrerad. När Ericsson presenterade iden om kanonbåten mottogs den med stor skepis då den ansågs den inte vara sjövärdig. Utvecklingen av effektivare kanoner medförde att man fick tänka om och beställde ett fartyg. Misstänksamheten var stor vilket gjorde att besättningen enbart utgjordes av frivilliga. Vid ett sjöslag visades det att Monitor inte gick att sänka med kanoner eller ramm. Detta ledde till en beställning av ytterligare sex monitorer. Den ursprungliga sjönk dock i en storm på öppet hav. Den första svenska monitor sjösattes för flottans räkning 1865.

Resning är ett fartygs hela rigg med avseende på dess höjd över vattnet. Resning kan även vara timmer som lades över tråkölen för att fylla upp vinkeln mellan denna och stävorna.

Galjon, av italienska galeone, var på äldre skepp en utbyggnad förut på bägge sidor av fören med utrymme för manskapets avträden. På galjonen placerades i regel fartygets främsta prydnad, galjonsfiguren.

Apa, som benämning för mesan, har varierande betydelse. Ursprungligen var det ett gaffelsegel på en tremastad råseglares stormast. Apa har även använts som benämning på en yawls aktersta segel.

Svärd, (lee-board), avlänga plan av trä eller järn som placerades utombords på ungefär mitten av vardera sidan av vissa grundgående och flatbottnade segelfartyg. Svärden var rörliga i vertikal led kring grova bultar och kunde manövreras inifrån fartyget för att kunna sänkas ned i lä för att minska avdriften.

På Kryss nr 75

Börja vid godtycklig siffra och följ pilarna

1→		↓		→		7↓		→	14	↓		
								13				
↑		35				8					34←	
		2										
→		32						33			↑	
								12	15			
31↑				30	29		28		27		26	←
		3		6								
21→					22		23		24	16	25	↑
						9		11				
↑		4	20			19				18		←
		→	5	↑		→		10		→		17↑

Konstruktör Anders Konow

Sänd in lösningen senast den 1 augusti till SXX Blekingekretsen
 c/o Ingela Möller Utövägen 8 A, 371 37 Karlskrona, eller mejla
 ingmoller@telia.com

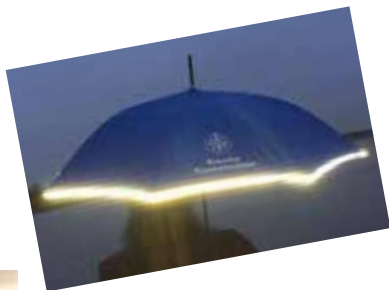
Namn

Gata

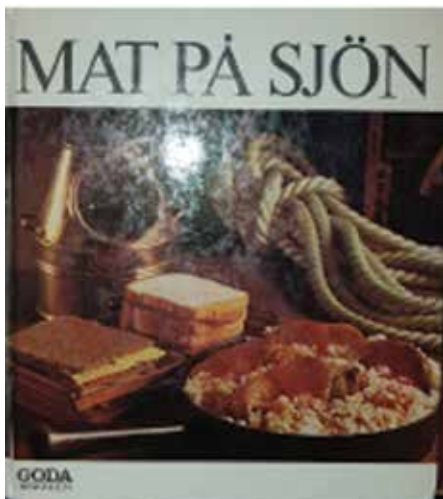
Postadress

1	Skall matchen	19	Hane i toppen
2	Vanlig fågel	20	Hittar rökare i
gästhamnen på Dalarö?
3	Med skärpa	21	Handelsvägen
4	Trångt och hälsosamt?	22	Åtkomlig
5	Begär	23	Inte fullvuxna
6	Tillverkar tåg	24	Vattendrag
7	Sams	25	Tvärslå
8	Storsegelfall	26	Kan vindskydd
9	Till vänster om tallriken	27	Oj
10	Vägledare	28	Fröskal
11	Ljud vid bord	29	Webbläsare
12	Huvudbonad, volymmått
och stäva	30	Till rökning
13	Vård	31	Avbrott
14	Ses som gräs i ögat	32	Utsatt för frivilligt möte
till sjöss
15	Tätt in på	33	Kluyits
16	Förflyttning i sidled	34	Högljudd vidare
17	Riktning	35	För handlingar
18	Droppa		

**Exempel på Pofilprodukter -
finns fler på hemsidan...**

*Vi tar med dem på våra träffar,
men ring 0709541789 om det är
ngt Du vill ha direkt*

Mat Ombord

Häromdagen skulle jag röja i vårt bibliotek över hamn- och farledsbeskrivningar. Då plötsligt såg jag en liten trevlig bok, som förr i alltid var med ombord – nämligen – Mat på sjön.

Denna lilla bok på 88 sidor köpte jag 1970 och den var standarduppslagsbok i många år när det gällde matlagning till sjöss.

Boken är faktiskt än idag en guldgruva. Den har rubriker som ”Bra redskap” med en utrustningslista som slutkläm.

Faktiskt stämmer denna lista väl överens med vår egen utrustningslista! Däremot så märks det i provianteringslistan att det har hänt mycket. Då – 1970 – fanns inte på vanliga familjebåtar kyl- och frys. Konserver och torrprodukter är basen för hushållet ombord. Förvaring av kylvaror förutses ske i kölsvinet! Inte ens det som blev vanligt under 70-talet – kylklampar som man bytte i affärer längs kusten nämns. Frusna mjölkpaket som också tillhandahölls av handlarna finns inte heller med. Knepet att inför en weekendsegling ta med frysta vattenflaskor är ett av få moderna inslag. Något som också stör i dagens debatt om klimat och avfall är rekommendationen att använda papperstallrikar!

Papperstallrikar är numera en självklarhet, åtminstone för familjens tonåringar. För föräldragenerationen har väl inte övergången från porslin till papper gått helt motståndslöst, men de praktiska synpunkterna har fått överväga.

Förutom en mängd praktiska råd och tips på hur man med hjälp av kryddor, senap, mjukost, buljong, vin, sprit och hållbara grönsaker kan förvandla en tråkig konservburk till en festmåltid lärde mig en hel del om hur enkelt det egentligen är att ”piffa upp” en rätt med enkla tillbehör. Min egen uppfinning inom området är att en påse Cappucino (nescafe) som tillsätts whiskey och top-pas med kakao smakar nästa lika bra som en normal Irish coffee.

Bland de roligaste avsnitten i boken är ett kåseri skrivet av Åke Söderqvist – en då välkänd TV-profil. Hans berättelse heter: Man seglar för att äta! Och ja, man undrar efter att ha läst hans menyförslag för en helg om de överhuvudtaget hinner lämna bryggan! Men en del praktiska synpunkter kommer fram. Varför det inte är lämpligt med spaghetti och köttfärssås, när det blåser 15 sekunder och man ligger på kryss.

Jag vill inte här gå in på att närmare försöka skildra det bisarra bordskicket som vi tvingades tillämpa för att få i oss de i detta sammanhang praktiskt taget levande spaghettsnörena... Nej jag ska nöja mig med att konstatera att endast obetydliga delar av mig och min stora olle undgick att smörjas in med köttsås – dekorativt kanske, men ganska grisigt.

Han är inte heller nöjd med de skeppare som inte utrustat pentryt ordentligt:

Man skall inte behöva klara all matlagning med en stekpanna, en kastrull och en avbruten smörspade som stekspade.

En tänkvärd berättelse är också hur det var förr – innan man ens hade konserver. Det var hårdsaltat kött och skeppsskorpor som besättningen knackade ut maskarna ur innan de åt dem. Längre vistelser till sjöss med en sådan diet innebar också stora risker för att få skörbjugg. Engelsmännen var tidiga med att tvinga besättningen att dricka limejuice för att motverka detta. Därav öknamnet *Limejuicers*.

Att bra mat är en viktig ingrediens för att åstadkomma god stämning ombord är något som framkommer i många seglingsberättelser. Och på de första havskappseglingarna över Atlanten och på olika jordenruntseglingar så var maten viktig! Men detta har urartade idag, då på Volvo Ocean Race båtarna, där varje besättningsmedlem har sitt eget förråd av torrfoder som värms i vatten. Pentryt i dessa båtar är minimalt. Fullt jämförbart med de enkla sprit- resp. fotogenkök som fanns i båtar i början på 70-talet.

Även långt efteråt minns man de höjdpunkter en god måltid skapade. När vi med hjälp av en bakapparat som sattes på fotogenköket och kakmix kunde bjuda våra grannar i de större båtarna på nybakad sockerkaka. Vi seglade då en 19-fotssnipa och fotogenköket sattes på durken med bomtältet uppsatt. Då slocknade det inte. Ett annat minne är när vi köpt vår Scampi, Pepita, och fick tillgång till ugn. Regniga dagar med hungriga tonåringar ombord var nybakade frallor en lyx. För att inte tala om ”Stinas kyckling”, som tillagades under gång vid flera tillfällen mellan Blekingekusten och Bornholm.

En sak som jag också lärde mig av denna lilla bok på 88 sidor är vikten av för-fabricera bra båtmat hemma. Årtsoppa, kalops, sjömansbiff och andra gryträtter som jag idag kan fylla kylfacket med är praktiskt att ta med. Piroger och bullar av olika slag är bra mellanmål. De danska krydderbollerna som finns i alla danska mataffärer håller länge. Mandelskorpor och andra torra småkakor förhöjer stämningen när barnen tröttnat på att leka eller vuxna behöver en fikapaus. Saft, te och kaffe - i nödfall nescafe – finns väl nästan alltid ombord. Jag placerar numera melittatratten som har ett skaft i termosens i diskhon och kan på så sätt få gott kaffe.

Väl i hamn är det egentligen bara pentrys storlek som avgör vilka festmåltider man kan åstadkomma. Men med litet eftertanke går det mesta att åstadkomma. Eftersom en grill av något slag numera är standard, såväl i hamnar som ombord kan mannen skickas i väg i land med lämpliga grilltillbehör medan kockan kan ägna sig åt att piffa till anrättningarna ombord. Ett ögonkast i Mat till sjöss ger förslag på lämpliga såser och sallader som bygger på enkla ingredienser. Några kex kan bres med smör och sedan toppas med en god ost, till exempel med litet gröna blad och svarta oliver blir det en förrätt. Färsk eller konserverad frukt som smaksätts med sherry, rom eller portvin kan tillsammans med mandelskorporna bli en lyxig efterrätt. Och finns inte någon grädde, så kan en påse Cappucino, spetsas med whiskey och kallas Irish Coffee.

Men sedan gäller det ju också att ta tillvara vad som finns i olika hamnar. Väst-kusten och framför allt Smögen kan inte besökas utan att man inhandlar färska räkor.

Samma gäller på norska Sörlandet. Att själv plocka upp blåmusslor ur Västerhavet, skrapa dem rena och koka i vitt vin eller kanske fånga krabbor hör också till båtlivets nöje. Makrill och näbbgäddor är roliga att dörja efter under gång. Tyvärr är torskbeståndet inte vad det varit så det är sällsynt att man får napp.

Rökt böckling på Bornholm och dansk öl. Tidigare kunde man också längs svenska ostkusten köpa färsk och rökt fisk. Numera har många av de skärgårdsbor som drev sådan handel av åldersskäl slutat. Däremot så är bärrplockning ett nöje som man kan ägna sig åt.

Inte ovanligt att man hittar både hallon och blåbär på öarna. För att inte tala om björnbärssnåren vid fyren på Utlängan.

Marianne Sökjer-Petersen

Vi vill ha mer aktivitet på vår Facebooksida!

Gå in och berätta om Dina upplevelser, lägg en fin bild eller bara tyck till! En bra / dålig hamn, fin/ dålig service ja, vad Du kan komma på! Vi tror det är viktigt att ha en dialog medlemmar emellan! Det gynnar oss alla! Vi syns på Facebook i sommar!

Så var det dags att förbreda för sommarens seglatser...

Ett nödvändigt måste för oss på Aniara är

Citrondricka

3 citroner
2- 2;5 kg socker
100 gr citronsyra
2 l kokande vatten

Tvätta och torka citronerna, skala och skär skalet i småbitar. Klyv citronen och pressa ur saften. Lägg sockret i en stor bunke eller kruka, tillsätt saften och skalerna av citronerna, jämte citronsyran. Häll på det heta vattnet och rör blandningen några minuter. Täck över krukan och låt den stå på ett kallt ställe 1 dygn, under vilken tid man då och då rör i saften. Sila saften genom en i vatten doppad och urvriden silduk. Fyll den på torra och kalla flaskor, vilka omedelbart korkas. 1 dl saft spädes med 1 liter vatten,

BYSSAN

Äntligen är båten i sjön och mast och segel på plats! Än har det inte blivit någon premiärtur, men det känns som den är på gång. Då uppkommer ju tanken vad skall vi ha med, vad kan jag förbereda? Citrondricka, självljukt kryddor, mjöl, socker, sirap, ja alla basvaror som är ett måste. Göra plastpåsar med ingredienser till stekpannebröd, men vad behövs mer?

Stekpannebröd (att förbereda hemma..)

Blanda

3 dl Mjöl - gärna olika sorter

½ påse torrjäst

½ tsk salt

Häll i en ganska stor plastpåse och knyt ihop (obs knuten skall kunna öppnas) och ta med till båten.

Kvällen innan baket: Fyll plastpåsen med 1msk olja och 1,5- 2 dl ljummet vatten. Krama plaspåsen, så allt blandar sig till en geggig röra. Låt ligga i rumstemperatur över natten- på morgonen är det ännu kletigare och har små bubblor, klipp av ett hörn på plastpåsen och spritsa ut degen till en kaka i en teflonpanna med några droppar olja på botten. Grädda på svag värme 5-10 min på var sida.

Gravad lax i strimlor (4 pers)

1 dl hackad purjolök

1 dl tomat i småbitar

1 dl rot- eller blekselleri i tärningar

1 dl morötter i tärningar

2 vitlöksklyftor

ca 3-4 hg gravad lax i strimlor

3 dl gräddde

smör eller olja till stekning

½ dl hackad persilja till garnering

Fräs den gravade laxen i en panna utan att den bryns. Lyft upp den och lägg på en tallrik.

Fräs grönsaker och lök tills de är mjuka (får ej ta färg)

Blanda i laxen, slå på grädden och låt koka ihop. Strö över persiljan och servera med ris eller pressad potatis och grönsallad. Smaksätt med svartpeppar!

Ett alternativ till ris och potatis kan vara

Äggdoppade stekta brödkivor

4 brödkivor (Gärna rostbröd men andra funkar också)

2 ägg

½ dl mjölk

Smör till stekning

Vispa ihop ägg och mjölk, vänd brödkivorna i äggsmeten. Stek hastigt i varm panna tills de får färg. Ta upp och ät genast!

Kan ätas som de är, men också ett bra utgångsläge att servera rester på.

*Smaklig måltid
Ingela*

Våra funktionärer

Styrelse

Ordförande	Lars Möller 0706-790 188, lars.moller@telia.com
Vice ordf.	Peter Borenberg 0707-667 082, pb@sorbycentret.se
Kassör	Rolf Albinsson 0723-418 625, ralbinsson@icloud.com
Sekreterare	Stefan Berg 0708-620 820, stefan.berg@hvik.se
Ledamöter	Ingela Möller 0709-541 789, ingmoller@telia.com Annica Lindgren 073-6636284, lindgren.annica.68@gmail.com Bert-Ove Bejevik 073-2635621, bertove.udden@icloud.com
Suppleanter	Claes Redin 070-8257331, claes.redin@gmail.com Sven-Olof Lindström 0706-916 957, sv.lindstrom@telia.com

Kommittéer

Båtteknik	Per Carlsson 0708-213500 (ansv), Lars Möller, Jan Petersson, Jörgen Palme, Göran Ekelund
Eskader	Rolf Albinsson 0723-418625
Hamn & farled	Mårten Dunér 072-7201299 (ansv), Peter Borenberg, Lars Karlsson, Jonas Thörngren, Tommy Carlsson, Lars Möller
Information	Ingela Möller 0709-541789, Annica Lindgren 073-6636284
Webbansvarig	Annica Lindgren 073-6636284
Miljö	Bert-Ove Bejevik 073-2635621
Utklippan	Pär Aronzon 0708-114173, zatasail@gmail.com
24-timmars	Lars Möller 0706-790188
Revisorer	Sune Persberg 0707-511 644, Ulf Gustafsson 070-916 51 61 Per Carlsson (suppl) 0708-213500
Valberedning	Per Olof Persson, 0703-765916, per-o.persson@telia.com Pär Aronzon, 0708-114173, zatasail@gmail.com Jan Petersson 0732-295604, janita.petersson@gmail.com

Det nya båtfolket

Foto Peter Borenberg

*Ausändare:
SXX Blekingekretsen c/o Möller
Utövägen 8 A 371 37 Karlskrona*